

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОРЯДКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СЮЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

SVOBODA

UKRAINTAIN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXX Число 283. Джерси Сіті, Н. Дж., середа, 6 грудня, 1922. VOL. XXX. No. 283. Jersey City, N. J., Wednesday, December 6, 1922. THREE CENTS

КОНГРЕС ЗАКІНЧИВ СЕСІЮ ШЕ
ОДНОЮ НЕВДАХОЮ ДЛЯ УРЯДУ

ВАШІНГТОН, 4 грудня. — Нині в годині 11. Мінут 50 починалася спеціальна сесія конгресу, котра почалася дня 20. Напідсміх. В десять мінут пізніше почалася четверта та по-східна звичайна сесія 64-го Конгресу, котра закінчиться до дня 4. марта 1923. року. При закінченні сесії та палата посіли як і сенат утворили комітети, які мають поспішити президент Гардінга о. програму на наступне засідання.

Посідаючи засідання сенату були посвячені потвердженню іменувати різних урядників, установлених президентом. Разом переглянуто понад 200 іменуваних. Потверджено їх всіх з винятком одного: іменуваних адвоката Пірса Батлера з Ст. Нола, Міннесота, на члена Найвищого Суду Злучених Держав. Нав сего номінацією дебатовано завзято вже від довшого часу; від кількох тижнів часописні розписувалися про неї в довгих статтях розбираючи добрі та зі сторони кандидата. Кома справа прийшла перед сенатом, сейчас проти Батлера виступили сенатори з поступового блоку. Сенатор Л. Фолет звернув увагу, що проти іменування Батлера найвищим суддею Злучених Держав піднесено кілька протестів, що се іменування треба унеможливити. Піднесено проти Батлера закиди, що він є «корупційний лев», себто адвокат великих капіталістичних спілок, а тим самим прихильник капіталізму. Нині підносили другі закиди; був навіть закид, що своєю вдачею Батлер не підлядає на становище. Наслідком швидко опозиції Батлера остаточно таки не затверджено.

ПРЕЗИДЕНТ ПРЕДЛАГАЄ БУДЖЕТ

ВАШІНГТОН, 4 грудня. — Президент Гардінг кинув нині до конгресу бюджет на адміністративний рік, починаючись дня 30. червня 1924. року.

Разом з бюджетом вилано до конгресу також подробиці розгляду бюджету. Бюджет передбачає річні приходи в сумі 3 мільярдів 429 мільйонів доларів, видатки в сумі 3 мільярдів 703 мільйонів, та дефіцит (недобір) в сумі 274 мільйонів доларів. Уряд припускає, однак, що приходи може ще показувати більші, як передбачено, та що недобір готов бути меншим. Він також робить надію, що на наступний рік можна буде зовсім запобігти недобору.

СТАРАЮТЬСЯ УРАДИТИ ВИДЖЕННЯ МЕЖИ

ПРЕЗИДЕНТІВ ТА КЛЕМАНСО

ВАШІНГТОН, 4 грудня. — Судні приїхав понада вечір Жорж Клемансо, щоб виголосити тут промову та бачитися на авіації з президентом Гардінгом.

Коли буде він бачитися з президентом, що не установлене, так як президент має завтра виголосити промову перед конгресом та має спеціальне засідання кабінету міністрів.

Перед своїм приїздом до Вашингтону, Клемансо був в Болтморі, де виголосив коротку промову.

МІНІСТЕРСТВО СУДІВНИЦТВА КАЖЕ, ЩО СПРАВА

КУ-КЛУКС-КЛАНА НАЛЕЖИТЬ ДО СТЕЙКОВОГО СУДІВНИЦТВА

ВАШІНГТОН, 4 грудня. — На запит демократичного сенатора з Мессачусетс Волша, котрий питає міністерства судівництва, чому вони не перекладають позовну організацію Ку-Клукс-Клан, відповів генеральний прокуратор (міністер судівництва), що федеральні суди не мають над сего справою юрисдикції (власті), бо вона належить до стейкового судів.

Докерті доведе, що федеральні власті розслідують вже цілий рік діяльність цієї організації та що вони готові розпочати салісато зарад, як вони будуть-правом могли се зробити.

В стейті Нью-Йорк правне тепер над салісатом над діяльність Ку-Клукс-Клан дві лани присяжних судів, установлених стейковим судів.

ЮНІ ПЕРЕЧУТЬ ЗАКИДИ ГОЛОВИ ЗЕЛІЗНИЧОЇ РАДИ

ВАШІНГТОН, 4 грудня. — Президент юні «Американ Трейс Диспенсер Ассосіейтс» видав публічне заперечення закидів, пороблених проти зелізничий комітету головами Зелізничої Робітничої Ради Злучених Держав підчас промови перед північною адвокатською палатою в Мічигані.

Президент юні заявив, що робітничі юні стоять за знищення зелізничої, але за оживлення їх руху та діяльності.

ПРОЕКТ НА ОБМЕЖЕННЯ ІМІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНА

НА КОРИСТЬ ВІТКАЧІВ

ВАШІНГТОН, 4 грудня. — На домагає різних організацій в конгресі буде незгодою внесення проекту обмеження теперішнього імміграційного закону так, щоб певні класи вітків з Близького Сходу могли увійти до Злучених Держав без огляду на число вітків, прибуваючих з країн передньої Азії та Балкану.

Число тих вітків має вносити коло 700,000 душ. В сій справі конгресові імміграційні комітети вже дискусировали рішучі на перешкоди.

МІНІСТЕР СКАРБУ БОРОНИТЬСЯ ПЕРЕД ЗАКИДАМИ

ПОСТУПОВИХ ЧЛЕНІВ КОНГРЕСУ

ВАШІНГТОН, 4 грудня. — Секретар скарбу Мессон видав публічне заперечення закидів, піднесених проти нього на конференції поступових членів конгресу, після котрих він мав би не виконувати обов'язкових податкових законів, кількох разів ходити о багатих людей.

МАНІФЕСТ ДО УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ В АМЕРИЦІ.

ЗЕМЛЯНИ:

В часах тривоги віднесемось до Вас, Браття й Сестри, всі Американська Українці! — Страшний Суд привнеси Лахи на нашу стару Батьківщину, Галичину. Лади трішки відійшли наші браття Галичани після 4-літнього польського терору, а вже поновний удар, гірший від попереднього, впаде на них.

За те, що не хотіли брати участі у виборах до польського сейму;
За те, що не хотіли признати Галичину польським провінцією;
За те, що боролися своєю землею перед насильним вольнолюбцем насланими Мазурами;
За те, що хотіли вирватись з економічного лут-дідча-Лахи;
І за те, що безощадно нищили всіляке хрінство поперед себе самих.

За те все винують Лахи-наїзники страшний пісню над цілим українським загалом у Галичині.

Тисячми арештують всіх, що признаються до українства:
Студентів та студенток вищих і середніх шкіл;
Професійних освітаних людей, як: освітників, адвокатів, редакторів українських газет, професорів, народних учителів, урядників українських товариств та інституцій, а навіть лікарів та артистів;

Свідоміших селян, міщан та робітників.
Того ж усіх, хто любив Українців і попадає польській поліції під руки.

Різночасно з тим розпочали Лахи похід проти українського шкільництва, української преси, українських просвітих та культурних і наукових інституцій.

Смерть усім, що українське не виключаючи української церкви. Ось клан, яким руководять Лахи.

Згідно з тим кланом розпочали Лахи планове винищування Українців.

Як за часів Гайдамаччини завели вони тортури над ув'язненими Українцями до тюрм. Морять голодом, спрагою; душать живцем, не допускаючи свіжого воздуха до темних та вохких і неопалених комірок.

Ще хліба браку вітій про бовіанне на паль живих людей.

Насіли вже вісти про розстрілювання звинів без ніякого доказу їх вини. В той спосіб заводять Лахи ліч над безборонними українськими патріотами.

Над цілим українським населенням висить терор.

Всі Українці виотрачені на ревізії і труси.

По українських селах йде грабів усього майна озвірили польським військом.

Ніхто з Українців не певний свого життя; ніхто не знає, що з ним станеться завтра.

Впрямі, нема сили, нема слова, щоб описати в цілій правді польське пело на наші Західній Україні.

Але нехай українська еміграція в Америці сама допіває собі сю страшну пісню. І тоді нехай кінцями Українці та кожда Українка зрозуміють, що не пора даліше бути байдужими. А ті, що працювали весь вострий час для народної справи, нехай напевно поборують свої сили і стануть ще раз на чолі визвольних змагань українського загалу в Америці.

Український народ на вільній американській землі: —

Ще одна нагода, а заравом країна пора подумати над зорганізуванням постійної праці тутні в Америці для визволення рідного краю з лут гнобителей і тиранів. Час покіпати до праці всіх, хто лише походить з українського народу. Лише солідарно об'єднана американська Українка зможе дати належну поміч нашим браттям у їх визвольній боротьбі.

Український Народ: —

З Того жолі повстало на Українському Конгресі у Філадельфії Об'єднане Українське Організація, якої найвища народна Управа в Америці. З-того припоручення береться Об'єднане за ведення усіх біжучих народних справ на американській Україні.

Поклинувшись на отсе уповіщення, ми Тебе, Народ, до негайної горячкової праці і на знан готовости звизмаємо Тебе перевести.

ПЕРШУ ПРОБУ УКРАЇНСЬКУ МОБІЛІЗАЦІЮ

в неділю, дня 17. грудня, 1922. р.

В той день нехай відбудуться збори або віча по усіх місцевостях злучених держав, де живе хочби найменшій горстка українців. Нехай на сих вічах та зібраннях являться масово всі громадяни, зорганізовані та незорганізовані. Нехай хтось з місцевих передових людей представити зібраним справу поневоленої галичини, хочби-відчитанням-отсього маніфесту. Нехай зібрані ухвалить короткий але рішучий протест до американського правительства проти польських розбоїв у східній галичині. Нехай зашлють сей протест телеграфічно до сенаторів та конгресменів свого округу з просьбою о інтервенцію у влади у Вашингтоні.

І нехай при сій нагоді зберуть українські громади жертву на негайну допомогу рідному краю і вишлють її сейчас, куди слід.

А крім того нехай сейчас нарадяться над способами дальшої визвольної праці, над зорганізуванням загальної української організації в Америці, над Об'єднанням: нехай рішуче перевести у своїй громаді загальне постійне оподаткування усіх Українців та уложити план його переведення. Як має бути переведене оподаткування, про се пишуть українські газети вже давна, а крім того канцелярія Об'єднання висилає до секретарів братств, сеюстріч і товариств відповіди відозви та вказівки. Коли це в якій громаді нема сих друзів, то Об'єднання вишле на бананне. (Адреса: бюро: 817, Норт, Френклин Ст., Філадельфія, Па.).

Громадяни і Громадянки: —

Від Вашого завзяття, від Вашої активності й солідарности в народній роботі залежатиме визволення старого рідного краю від розвигнанням людяного племені.

Пам'ятаючи на се, беріть до праці усі сейчас, не відкладаючи.

Найвища пора явраз тепер. Завтра може бути запізно.

ДІАНО В ФІЛАДЕЛФІЇ, ПА., ДНІЯ 1. ГРУДНЯ, 1922.

ОБ'ЄДНАНЕ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В АМЕРИЦІ:

о. ЛЕВ ЛЕВИЦЬКИЙ, президент;

МІСТОПРЕДСІДАТЕЛІ:

Д. Р. С. ГРИНЕВЕЦЬКИЙ, В. ГРИШКО, Д. Р. В. КОВАЛЬ, М. НОЦЮК.

СЕКРЕТАРІ:

ТЕОДОР ГРИЦЕЙ, рекорд, М. ДАРМОГАЙ, фінанс., ІВАН БОРОСЕВИЧ, істер.

РАДНІ:

о. М. ГУРЯНСЬКИЙ, В. ШАБАТУРА, о. І. ОРИНСЬКИЙ, В. ТЕТУХІН, В. СЛОВАТЮРА, о. ХИЛЯН, о. В. ЛОТОВИЧ, А. ТЕНЕЗ, С. Г. СІГЕР, Д. Р. М. СІМЕОНОВИЧ, М. ЛЕВИЦЬКИЙ, А. ТИХОНОВИЧ, М. ХАНДОГА, А. ТИХОНОВИЧ.

КОНТРОЛІ:

Г. Р. ПИПОН, о. В. СПОЛІТАНЕВИЧ, о. Д. Р. М. КОПАЧУК.

РОСІЙСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ЗАВЛЯЄТЬСЯ
ЗА ВІДДАЧЕЮ КОНТРОЛІ НАД
ДАРДАНЕЛЯМИ ТУРЕЧЧИНІ

ЛОЗАННА, Швейцарія, 4 грудня. — Нині вперше явився на близохсхідній конференції російські делегати Григорій Чичерін і Крісто Раковський.

Чичерін заявив, що Росія ніколи не згодиться на те, аби аліантські війська вирішували справу Дарданелів.

Він заявив, що Росія є за тим, аби Дарданелі замкнути для всіх чужих військових кораблів. Тільки одна Туреччина, казав він, має право держати свої військові кораблі в Дарданелі, бо вона має їх оборонити.

Британський міністер закордонних справ лорд Керзон заявив на се, що лише держава, яка граничить з Чорним морем, є заінтересована у справі Дарданелів і мають право про них говорити.

На се відповів Чичерін, що він заступає Україну і Грузію (Георію), які граничать з Чорним морем і є безпосередньо заінтересовані у справі Дарданелів.

Турецька делегація заявляється за російським становищем у справі Дарданелів.

МУССОЛІНІ ВИТІВАХ ДО ЛОНДОНУ НА АЛІАНТСЬКУ
КОНФЕРЕНЦІЮ

РИМ, столиця Італії, 4 грудня. — Італійський прем'єр Беніто Муссоліні вилав до Лондону на аліантську конференцію, яка збиратиметься дня 9. с. м. для обговорення німецьких військових відшкодувань.

КОНСТИТУЦІЯ ІРЛАНДСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ
СТАЛА ЗАКОНОМ

ЛОНДОН, 4 грудня. — Палата лордів прийняла проект закону про конституцію для Ірландії і король Юрій V вже також підписав його. Тепер проект став законом і Ірландія стає вільною країною у спілці з імперією Великої Британії.

Тепер ірландське тимчасове правительство уступить, а на його місце прийде нове, яке на основі нової конституції ірландської Вільної Держави.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ГУБЕРНАТОР ІРЛАНДІЇ

ЛОНДОН, 4 грудня. — Судні приїхав звінний старий Ірландський патріот і один з політичних провідників, Тимотей М. Гіал, котрого англійський король покликав на генерального губернатора Ірландії.

Він завтра буде в короля в палаті Бакінгем, де прийме номінацію, підходячи короля в руку.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ПРО ІРЛАНДСЬКУ СПРАВУ

ЛОНДОН, 4 грудня. — Американський амбасадор в Лондоні Джордж Гарві висловив признання для Англії, що успішно погодила віковий спір Ірландії і признала її свободу.

Він заявив, що в Америці вважали спір за Ірландію по-американськи і тепер там ірландська агітація не прийматиметься.

ПОВСТАННЯ В ЗАХІДНІЙ ТРАКІ

СОФІЯ, столиця Болгарії, 4 грудня. — Судні ласали вісти з Греції, що в західній (грецькій) Тракі відбулося повстання проти Греції.

Повстанці мали вже кілька сутічок з грецькими правлящими військами.

Повстання мали викликати турецькі агітатори.

НАРДІ У ВИЩЕНЦІЙ ПОВСТАС ПРОТИ ПОЛЬЩІ

ВІЛЬНА, столиця Литви (літ. польської експатації), 10. листопада. — Селяни у Вищениці під впливом українських повстанців і неспокое у Східній Галичині, починають показувати шораз більший масовий нездоволення з польської окупаційної влади. Після вісти блоурського пресового бюра, литовськ і блоурський селяни роблять агітати на польських жидів.

Білоруський селянин жадають, щоб усі білоруські землі були зістелені Білорусіям. Тепер польський уряд парцелує сего землю поміж польських жидів. Взагалі, настрій у Вищениці і Гродненщині дуже напружені.

АРАБИ ЗБОЮКОВАЛИ ВИБОРИ В ПАЛЕСТИНІ

ЕРУСАЛІМ, столиця Палестини, 4 грудня. — Араби збоюкували вибори до законодавчої ради Палестини. Вибірні масово здержалися від голосування.

Замітка. — В Палестині є понада 1,000,000 Арабів, а всього 100,000 Жидів, одячне владу в країю мають Жиди і тому арабська більшість проти них бореться.

НОВА ПОЛЬСЬКА ФАБРИКА ТРОЮЧИХ ГАЗІВ

БЕРЛІН, 15. листопада. — В короткому часі польський уряд має відчинити в Познані (в пруській Польщі) нову фабрику для виготовлення і виробу троючого газу. Са фабрика має бути філією великої державної фабрики для смертних газів у Варшаві.

Польки бояться Німців; говорять, що Німці вигадують такий страшний газ, що жадія газова маска проти нього не поможє.

Треба зазначити, що вироб троючих газів для військового життя є заборонений артикулом 171 перського міжнародного договору, підписаного також і Польщею. Але в сій нічого дивного, бо звісно, що Польща не шанє своїх підданих від міжнародних договорів.

FOUNDED 1898.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

1108 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ди галицьких і волинських в
лів од Галичини й шістьнайи

(Від спеціального кореспондента „Свободи”).

Микола Давискиба.

(З львівської „Свободи“ з 10. і 11. листопада, 1922)

ATE BANK
ON, PA.